



РІШЕННЯ № 14

Про повноваження адвоката на період зупинення права на заняття адвокатською діяльністю

«14» лютого 2020 року

м. Київ

22 січня 2020 року на адресу Національної асоціації адвокатів України надійшов запит адвоката Петровської-Караченцевої Л.Г. від 20 січня 2020 року № 20/01-2020 про надання роз'яснення щодо повноважень адвоката на період зупинення права на заняття адвокатською діяльністю та інших пов'язаних із цим питань.

Зі змісту зазначеного запиту вбачається, що адвокат подав до суду процесуальні документи та додав до них ордер і договір про надання правової допомоги, укладений у період зупинення його права на адвокатську діяльність, оскільки не був повідомлений щодо наявності стосовно нього дисциплінарного стягнення.

Відповідно до пункту 2 частини 1 статті 1 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі – Закон) адвокатська діяльність – незалежна професійна діяльність адвоката щодо здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту.

Види адвокатської діяльності закріплені у статті 19 Закону. Підстави для здійснення адвокатської діяльності в Україні регламентовано розділом IV Закону, зокрема, адвокатська діяльність здійснюється на підставі договору про надання правової допомоги, що укладається в письмовій формі (статті 26, 27 Закону).

Згідно пункту 4 частини 1 статті 1 Закону договір про надання правової допомоги – домовленість, за якою одна сторона (адвокат, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання) зобов'язується здійснити захист, представництво або надати інші види правової допомоги другій стороні (клієнту) на умовах і в порядку, що визначені договором, а клієнт зобов'язується оплатити надання правової допомоги та фактичні витрати, необхідні для виконання договору. До договору про надання правової допомоги застосовуються загальні вимоги договірного права (частина 3 статті 27 Закону).

Види дисциплінарних стягнень, строк застосування дисциплінарних стягнень передбачені статтею 35 Закону.

При цьому, відповідно до статті 31 Закону протягом строку зупинення права на заняття адвокатською діяльністю адвокат не має права її здійснювати. Такий адвокат також не може брати участь у роботі органів адвокатського самоврядування, крім випадків, коли таке право зупинене у зв'язку з призначенням особи на посаду до органу державної влади з'їздом адвокатів України. Відомості про зупинення права на заняття адвокатською діяльністю вносяться до Єдиного реєстру адвокатів України.

Таким чином, укладання адвокатом договору про надання правової допомоги є підставою для здійснення цим адвокатом адвокатської діяльності у відповідності з умовами укладеного договору, з дотриманням вимог Закону та Правил адвокатської етики (далі – ПАЕ).

Так, абзацом 5 статті 18 ПАЕ встановлено, що адвокат повинен неупереджено й об'єктивно повідомити клієнту наявність відомих йому фактичних і правових підстав, які можуть позитивно або негативно впливати на ймовірне виконання певного доручення, і проінформувати в загальних рисах, який час і обсяг роботи вимагатиметься для виконання цього доручення та які правові наслідки досягнення результату, що бажає клієнт.

Договір про надання правової допомоги, укладений адвокатом з клієнтом та/або особою, яка уклала договір в інтересах клієнта, **припиняється у разі зупинення** та/або анулювання свідчення про право на заняття адвокатською діяльністю, крім випадку укладення договору з адвокатським бюро чи адвокатським об'єднанням. У цьому разі головою адвокатського бюро чи адвокатського об'єднання здійснюється заміна адвоката (частина 2 статті 32 ПАЕ).

Крім того, в разі застосування до адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на певний строк, такий адвокат, виходячи з принципу пріоритету інтересів клієнта та принципу чесності і добропорядної репутації, має негайно проінформувати клієнта щодо обсягу своїх повноважень (неможливості здійснювати адвокатську діяльність до спливу строку дії дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю) як на стадії прийняття доручення, так і на стадії виконання доручення. Адвокат у разі застосування до нього дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю, зобов'язаний проінформувати клієнта про настання обставин, що зумовлюють неможливість надання правової допомоги (здійснення адвокатської діяльності) на строк дії дисциплінарного стягнення (статті 8, 12-1, 26, 27 ПАЕ).

Рада адвокатів України, розглянувши запит адвоката Петровської-Караченцевої Л.Г. від 20 січня 2020 року №20/01-2020 про надання роз'яснення щодо повноважень адвоката на період зупинення права на заняття адвокатською діяльністю та інших пов'язаних із цим питань, врахувавши зауваження та доповнення членів Ради адвокатів України, наявну практику притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності з аналогічних питань у КДКА та ВКДКА, обов'язок адвоката з регулярною розумністю слідкувати за інформацією, у тому числі в ЄРАУ, стосовно себе, а також керуватись Правилами

адвокатської етики, Положенням про Раду адвокатів України, статтею 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», **вирішила:**

1. Надати відповідь заявнику, де зазначити: дії адвоката, в період дії дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на здійснення адвокатської діяльності направлені на укладення договору про надання правової допомоги є такими, що не відповідають вимогам діючого законодавства та в результаті цього можуть бути підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності; укладені договори та видані ордери адвокатом в період дії дисциплінарного стягнення є нікчемними, оскільки заключені без відповідної правосуб'єктності.
2. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити заявника.

Голова Ради адвокатів України

/підпис/

Л.П. Ізовітова

Секретар Ради адвокатів України

/підпис/

І.В. Колесников